

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Karla Šimky a soudkyň JUDr. Miluše Doškové a Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobce: **Templářské sklepy Čejkovice, vinařské družstvo,** se sídlem Na Bařině 945, Čejkovice, zastoupený JUDr. Pavlem Kratochvílou, advokátem se sídlem Žižkova 791, Kyjov, proti žalované: **Státní zemědělská a potravinářská inspekce, ústřední inspektorát,** se sídlem Květná 15, Brno, ve věci žaloby proti rozhodnutí žalované ze dne 13. 12. 2011, č. j. BE913-7/82/9/2011-SŘ, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 31. 8. 2016, č. j. 29 A 6/2012 – 109,

takto:

I. Kasační stížnost se zamítá.

II. Žalované se nepřiznává náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Podstata věci

[1] Rozsudkem ze dne 31. 8. 2016, č. j. 29 A 6/2012 – 109, Krajský soud v Brně (dále jen „krajský soud“) zamítl žalobu, kterou se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalované ze dne 13. 12. 2011, č. j. BE913-7/82/9/2011-SŘ. Tímto rozhodnutím žalovaná rozhodla o odvolání proti rozhodnutí Státní zemědělské a potravinářské inspekce, inspektorát v Brně (dále též jen „inspektorát“), ze dne 14. 6. 2011, č. j. BB 712-110/7/2010-

SŘ (dále též jen „prvostupňové rozhodnutí“), tak, že v souvislosti s novelizací právní úpravy upravila výrok I. rozhodnutí inspektorátu. Výroky II. a III. rozhodnutí inspektorátu žalovaná potvrdila. Ve věci samé se žalovaná ztotožnila se závěry inspektorátu, žádné pochybení v průběhu kontrol ani správního řízení neshledala. Rovněž se zdůvodněním výše pokuty se žalovaná ztotožnila.

[2] Prvostupňovým rozhodnutím byla žalobci uložena pokuta ve výši 5 000 000 Kč dle § 39 odst. 6 písm. c) zákona č. 321/2004 Sb., o vinohradnictví a vinařství a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění účinném do 31. 8. 2011 (dále též „zákon o vinohradnictví“), za správní delikty podle § 11 odst. 1 písm. c) zákona č. 146/2002 Sb., o Státní zemědělské a potravinářské inspekci a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o SZPI“), podle § 39 odst. 1 písm. ee), hh) a jj) a § 39 odst. 5 zákona o vinohradnictví (výrok I. rozhodnutí), dále byla uložena povinnost podle § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, uhradit náklady řízení paušální částkou ve výši 1000 Kč (výrok II. rozhodnutí) a podle § 16 odst. 7 zákona č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o potravinách“), uhradit náklady dodatečné kontroly ve výši 6000 Kč (výrok III. rozhodnutí).

[3] Proti prvostupňovému rozhodnutí podal žalobce odvolání, o kterém žalovaný rozhodl shora označeným rozhodnutím. Protiprávní jednání žalobce specifikoval žalovaný ve výroku I. rozhodnutí, dle kterého

I. ke dni 16. 7. 2010 v provozovně Čejkovice 945
porušil povinnost vést evidenční knihy za r. 2009/2010 v rozsahu, způsobem a ve lhůtách stanovených předpisy Evropských společenství, zákonem o vinohradnictví a prováděcím právním předpisem, stanovenou v § 30 odst. 1 zákona o vinohradnictví, tím, že nevedl řádně:

a) evidenci dle § 14 odst. 5 písm. d) vyhlášky č. 323/2004 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o vinohradnictví a vinařství, v platném znění (dále též jen „vyhláška č. 323/2004 Sb.“ nebo „vyhláška o vinohradnictví“) podle vzoru uvedeného v příloze č. 27 citované vyhlášky, neboť v této evidenci vedl řádně pouze hrozny ročníku 2009 od několika větších dodavatelů a pak vedl pouze celkové množství skutečně nakoupených a zpracovaných hroznů ročníku 2009, ve vztahu ke kterému vždy uvedl určitou odrůdu v daném druhu vína pouze jednou - tedy sečetl množství jednotlivých nakoupených a sklizených hroznů jedné konkrétní odrůdy od jednoho či více dodavatelů v daném druhu vína (např. druh vína „Jakostní víno“), a to bez ohledu na povinné rozlišení původu hroznů, který má být dle přílohy č. 27 vyhlášky č. 323/2004 Sb. veden dle zeměpisných jednotek menších než je stanovená pěstitelská oblast - tj. vinařská podoblast, vinařská obec a viniční trať,

b) evidenci dle § 14 odst. 11 vyhlášky č. 323/2004 Sb. podle vzoru uvedeného v příloze č. 33 citované vyhlášky, neboť v jednotlivých skladových kartách pro vína ročníku 2009 ve většině případů nezaznamenal použití přídatných látek jiných než vína, při stočení vína z vinných kalů neuvedl množství kalů, neuvedl číslo nádoby, „z“ nebo „do“ které bylo

víno stočeno, čísla šarží přiděloval vínům až po ukončení výroby, případně před odběrem vín pro účely zatřídění v Komisi SZPI - nebylo tak možné dohledat, pro jakou konkrétní šarži vína byly použity konkrétní hrozny, a dopustil se tak správního deliktu podle § 39 odst. 5 zákona o vinohradnictví,

II. ke dni 16. 7. 2010 v provozovně Čejkovice, Bílovická 557
porušil povinnost vést evidenční knihy r. 2009/2010 v rozsahu, způsobem a ve lhůtách stanovených předpisy Evropských společenství, zákonem o vinohradnictví a prováděcím právním předpisem, stanovenou v § 30 odst. 1 zákona o vinohradnictví, tím, že nevedl řádně ve vztahu k vínu vyrobenému z hroznů ročníku 2009 evidenci dle § 14 odst. 11 vyhlášky č. 323/2004 Sb. podle vzoru stanoveného v příloze č. 33 citované vyhlášky, neboť skladové karty nádob vůbec nevedl, a dopustil se tak správního deliktu podle § 39 odst. 5 zákona o vinohradnictví,

III. ke dni 11. 10. 2010 v provozovně Čejkovice 945
nesplnil opatření k odstranění zjištěných nedostatků č. P062-70394/10/D01 ze dne 17. 8. 2010 uložené podle § 5 odst. 1 písm. c) zákona o SZPI - řádně dopracovat vinařskou evidenci (evidenční knihy), na základě které bude možné dohledat a prokázat, jak byly nakoupené hrozny ročníku 2009 zpracovány a pro kterou konkrétní výrobní šarži vína byly konkrétní hrozny (vždy blíže specifikované dokumentem „Kupní smlouva-výkupní lístek“ nebo jiným dokladem prokazujícím nákup hroznů) použity, a dopustil se tak správního deliktu podle § 11 odst. 1 písm. c) zákona o SZPI,

IV. ke dni 10. 11. 2010 v provozovně Čejkovice 945
1. porušil povinnost vést evidenční knihy r. 2009/2010 v rozsahu, způsobem a ve lhůtách stanovených předpisy Evropských společenství, zákonem o vinohradnictví a prováděcím právním předpisem stanovenou v 30 odst. 1 zákona o vinohradnictví, tím, že v evidenci:

a) dle § 14 odst. 5 písm. b) vyhlášky č. 323/2004 Sb. podle vzoru uvedeného v příloze č. 24 citované vyhlášky měl z celkového množství nakoupených tuzemských hroznů 6 469 902 kg řádně zaevidováno pouze 395 380 kg nakoupených hroznů – tedy 6 074 522 kilogramů nakoupených hroznů nebylo v této evidenci zaevidováno,

b) dle § 14 odst. 10 vyhlášky č. 323/2004 Sb. dle vzoru uvedeného v příloze č. 32 citované vyhlášky nevedl vína bezprostředně po přeměně hroznů na víno (po ukončení fermentace), když z přílohy č. 32 vyhlášky vyplývá, že tato evidence má být vedena vždy k danému měsíci, ale účastník řízení ji vedl až od února 2010, dále zde neevidoval technologické ztráty, které mají taktéž být podle vzoru přílohy č. 32 citované vyhlášky vedeny,

c) dle § 14 odst. 5 písm. b) vyhlášky č. 323/2004 Sb., tedy ve výkupních lístcích dle vzoru uvedeného v příloze č. 25 citované vyhlášky, neměl vyplněnu kolonku „pěstitel“ v případě výkupu hroznů od společnosti BJ.VITIS s.r.o. a nejednalo se o případ, že by měl výkupní lístek v souladu s § 14 odst. 5 písm. b) vyhlášky č. 323/2004 Sb. nahrazen jiným dokladem obsahujícím veškeré náležitosti a údaje obsažené ve výkupním lístku, a dopustil se tak správního deliktu podle § 39 odst. 5 zákona o vinohradnictví,

2. porušil povinnost provádět zápisy do evidenčních knih nejpozději pracovní den po příjmu stanovenou v čl. 45 odst. 1 písm. a) nařízení Komise (ES) č. 436/2009, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 479/2008, pokud jde o registr vinic, povinná prohlášení a shromažďování údajů pro sledování trhu, průvodní doklady pro přepravu vinařských produktů a evidenční knihy vedené v odvětví vína, v platném znění (dále též „nařízení č. 436/2009“), tím, že při nákupu hroznů od společnosti BJ.VITIS s.r.o. nevystavoval výkupní lístky (jednalo se o výkupní lístky č. 20090115, 20090116, 20090179, 20090181-20090189) nejpozději v pracovní den po příjmu hroznů (vstupu), nýbrž s ohledem na faktury a dodací listy vztahující se k výše uvedeným výkupním lístkům 19 – 78 dní po skutečném příjmu hroznů, a dopustil se tak správního deliktu podle § 39 odst. 1 písm. jj) zákona o vinohradnictví,

3. porušil zákaz uvádět do oběhu produkt neznámého původu uvedený v § 27 odst. 4 písm. b) bodu 3 zákona o vinohradnictví, tím, že uvedl do oběhu víno jakostní odrůdové a odrůdové (odrůdy Rulandské modré, Modrý Portugal, Muškát Moravský, Sauvignon, Tramín Červený, Chardonnay, Cabernet Sauvignon, Ryzlink vlašský, Rulandské šedé, Irsai Oliver), vyrobené za použití 1 251 560 kg produktu (hroznů) neznámého původu (vykoupeného dle výkupních lístků č. 20090115, 20090116, 20090179, 20090181-20090189), vyrobené v množství minimálně 1 038 018 litrů, a dopustil se tak správního deliktu podle § 39 odst. 1 písm. ee) zákona o vinohradnictví,

4. uváděním do oběhu části tohoto vína již nalahvovaného v celkovém množství 515 580 litrů, a to: Rulandské šedé jakostní víno odrůdové, šarže 911, 46 395 l, Chardonnay jakostní víno odrůdové, šarže 912, 43 446,75 l, Sauvignon jakostní víno odrůdové, šarže 915, 38 187,75 l, Tramín červený jakostní víno odrůdové, šarže 916, 42 801 l, Modrý Portugal jakostní víno odrůdové, šarže 918, 51 174 l, Chardonnay, šarže 971, 648 l, Chardonnay, šarže 962, 20 200,5 l, Irsai Oliver, šarže 942, 6570 l, Tramín červený, šarže 957, 28 507,5 l, Modrý Portugal, šarže 958, 46 300,5 l, Modrý Portugal, šarže 961, 20 223 l, Cabernet Sauvignon, šarže 946, 75 630,75 l, Chardonnay, šarže 944, 47 394,75 l a Modrý Portugal, šarže 952, 48 100,5 l, porušil zákaz uvádět spotřebitele v omyl označováním, propagací a obchodní úpravou potravin nebo krmiv, jejich tvarem, vzhledem nebo balením, použitými obalovými materiály, způsobem jejich úpravy a místem vystavení, jakož i informacemi poskytovanými o nich jakýmkoli médiem, uvedený v čl. 16 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002, kterým se stanoví obecné zásady a požadavky potravinového práva, zřizuje se Evropský úřad pro bezpečnost potravin a stanoví postupy týkající se bezpečnosti potravin, v platném znění, neboť uváděl spotřebitele v omyl, co se týče provenience vína - na etiketě uvedena země původu Česká republika, v případě jakostních odrůdových vín též vinařská oblast Morava, ačkoli původ je neznámý, a dopustil se tak správního deliktu podle § 39 odst. 1 písm. jj) zákona o vinohradnictví,

5. porušil povinnost předložit evidenční knihy orgánu dozoru na jeho žádost stanovenou v § 30 odst. 2 zákona o vinohradnictví a vinařství, ve znění platném a účinném v době spáchání správního deliktu, tím, že evidenční knihy za vinařské roky 2006 - 2008 na žádost orgánu dozoru nepředložil, a dopustil se tak správního deliktu podle § 39 odst. 5 zákona o vinohradnictví,

V. dne 15. 1. 2010 (zjištěno dne 29. 11. 2010 v provozovně Čejkovice 945)
porušil povinnost oznamovat Ústřednímu kontrolnímu a zkušebnímu ústavu zemědělskému údaje úplné a pravdivé a vycházející z evidence podle § 6, § 11 odst. 2 a § 30, uvedenou v § 28 odst. 5 zákona o vinohradnictví, neboť ústavu neoznámil úplné a pravdivé informace o své produkci za rok 2009 - dle vinařské evidence celkem zpracoval 6 554 062 kg vinných hroznů (vlastní sklizeň 54 800 kg + nakoupené hrozny 6 499 262 kg, z toho 29 360 kg nakoupených hroznů z EU), v prohlášení o produkci však uvedl, že zpracoval celkem 44 946 q vinných hroznů (550 q hroznů vlastní sklizně + 44 396 q nakoupených hroznů), z celkového množství 1 251 560 kg hroznů nakoupených od dodavatele BJ.VITIS s.r.o. účastník řízení nahlásil ve svém prohlášení o produkci pouze 2 016 q hroznů (zaokrouhleno na celé metrické centy - q), a dopustil se tak správního deliktu podle § 39 odst. 1 písm. hh) zákona o vinohradnictví,

VI. ke dni 2. 12. 2010 v provozovně Čejkovice 945
1. nesplnil opatření k odstranění zjištěných nedostatků č. P074-70394/10/D02 ze dne 19. 11. 2010 uložené podle § 5 odst. 1 písm. c) zákona o SZPI - bezodkladně stáhnout z tržní sítě veškeré množství všech šarží jakostních odrůdových vín a odrůdových vín tuzemské provenience ročníku 2009 vyrobených z hroznů odrůd Rulandské modré, Modrý Portugal, Muškát Moravský, Sauvignon, Tramín Červený, Chardonnay, Cabernet Sauvignon, Ryzlink vlašský, Rulandské šedé, Irsai Oliver, a dopustil se tak správního deliktu podle § 11 odst. 1 písm. c) zákona o SZPI,

2. porušil povinnost předložit evidenční knihy orgánu dozoru na jeho žádost, stanovenou v § 30 odst. 2 zákona o vinohradnictví, tím, že evidenční knihy r. 2009/2010 nepředložil na žádost orgánu dozoru, a dopustil se tak správního deliktu podle § 39 odst. 5 zákona o vinohradnictví,

VII. ke dni 9. 12. 2010 v provozovně Čejkovice 945
nesplnil opatření k odstranění zjištěných nedostatků č. P074-70394/10/D01 ze dne 19. 11. 2010 uložené podle § 5 odst. 1 písm. c) zákona o SZPI - dopracovat vinařskou evidenci dle přílohy č. 33 k vyhlášce č. 323/2004 Sb., na základě které bude možné dohledat a prokázat, jak byly nakoupené hrozny ročníku 2009 zpracovány a pro kterou konkrétní výrobní šarži vína byly konkrétní hrozny (vždy blíže specifikované dokumentem „kupní smlouva-výkupní lístek“ nebo jiným dokladem prokazujícím nákup hroznů) použity, a dopustil se tak správního deliktu podle § 11 odst. 1 písm. c) zákona o SZPI.

[4] Proti rozhodnutí žalovaného podal žalobce včas žalobu. Uvedl, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost i pro nedostatek důvodů a že nesplňuje požadavky zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ani § 68 odst. 3 správního řádu. Žalovaný a inspektorát se dopustili mnoha procesních pochybení, v jejichž důsledku bylo celé řízení před správními orgány nezákonné. S ohledem na námitky uvedené v žalobě žalobce navrhl, aby soud rozhodnutí žalovaného zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení, případně aby upustil od uloženého trestu či jej snížil.

[5] Krajský soud shledal žalobní námitky nedůvodnými a žalobu shora označeným rozsudkem zamítl podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), jako nedůvodnou.

[6] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) proti výše uvedenému rozsudku krajského soudu podal v zákonné lhůtě kasační stížnost opřenou o § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s.

[7] Žalovaný se ke kasační stížnosti vyjádřil podáním ze dne 18. 10. 2016, ve kterém vyjádřil své přesvědčení o zákonnosti správních rozhodnutí i rozsudku krajského soudu. Žalovaný se postupně vyslovil ke všem kasačním námitkám, přičemž všechny odmítl tak, že v zásadě shrnul obsah správních rozhodnutí ve vztahu vždy ke konkrétní výtce. Závěrem žalovaný navrhl zamítnutí kasační stížnosti.

[8] Vzhledem rozsáhlosti kasační stížnosti i její struktuře plné odkazů a komentářů k částem rozhodnutí soudu i správních orgánů přistoupil Nejvyšší správní soud ve snaze o co největší přehlednost k netradičnímu strukturování tohoto rozhodnutí, kdy se postupně zabýval jednotlivými námitkami, k nimž vždy nastínil příslušné pasáže předcházejících rozhodnutí. Pro lepší orientaci jsou jednotlivé námitky řazeny i číslovány podle uspořádání v kasační stížnosti (1. - 3.).

II. Vypořádání stížních námitek

1.
1. a)

Argumentace stěžovatele

[9] Stěžovatel nejprve uvedl své námitky k závěrům krajského soudu (v odst. 11-18 rozsudku) ohledně vymezení skutků. Stěžovatel předně namítl, že v oznámení o zahájení správního řízení ze dne 12. 1. 2011, č. j. BB712-76/005/7/2010-SŘ, nebyl předmět řízení dostatečně vymezen, konkrétně že vymezení skutku chybělo zcela a jeho časové určení nebylo dostatečné, když bylo uvedeno jen datum zjištění skutku. Stěžovatel z toho dovodil zkrácení svého práva na obhajobu. Doplnil, že bez specifikace skutku se nelze vypořádat se zánikem odpovědnosti. Soud se dle stěžovatele řádně nezabýval jeho argumentací, v důsledku čehož věc nesprávně posoudil. Stěžovatel v tomto bodě vytkl krajskému soudu pochybení ve smyslu § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s.

Závěry krajského soudu

[10] Krajský soud vyslovil (odst. 11-13 rozsudku), že na oznámení o zahájení řízení nelze klást stejné požadavky jako na výrok rozhodnutí o správním deliktu, k čemuž odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 11. 2003, č. j. 5 A 73/2002 - 34, publikovaný pod č. 296/2004 Sb. NSS, dle něhož z oznámení musí být *„patrno, kdo je činí a které věci se týká, neboť jen tak je zaručeno právo účastníka se v daném řízení účinně hájit. (...) Vymezení skutku, pro který je řízení zahájeno, musí mít určitý stupeň konkretizace, stejně tak jako musí být z oznámení o zahájení řízení zřejmé, co bude jeho předmětem a o čem bude*

v řízení rozhodováno; v sankčním řízení i to, jaký postih za dané jednání hrozí." Ke stěžovatelově námitce krajský soud konstatoval, že oznámení o zahájení správního řízení splňovalo náležitosti vyžadované zákonem i judikaturou a předmět řízení byl vymezen dostatečně. Jednotlivá porušení právních předpisů byla skutkově dostatečně konkretizována a zároveň bylo patrné, z jakých důvodů a na podkladě jakých ustanovení právních předpisů správní orgán spatřuje v takovém jednání správní delikt (odst. 13 rozsudku). Určitost časového vymezení krajský soud rozebral v odst. 18-22 rozsudku v návaznosti na obdobnou námitku stěžovatele vztaženou k výroku rozhodnutí (viz níže – odst. 24 tohoto rozhodnutí). Krajský soud dodal, že ani v případě, že by časové vymezení skutků nebylo zcela přesné, nemohlo dle § 40 odst. 3 zákona o vinohradnictví dojít k zániku odpovědnosti za správní delikt (jak rozebral žalovaný na str. 35 napadeného rozhodnutí), neboť nebylo pochyb o tom, že inspektorát zahájil řízení do 2 let ode dne, kdy se o deliktech dozvěděl, a současně dříve, než uplynulo 5 let ode dne, kdy byly spáchány. Místní vymezení skutků bylo rovněž dostatečné - provozovna stěžovatele Čejkovice 945, příp. Čejkovice, Bílovická 557 (odst. 22 rozsudku).

Závěry Nejvyššího správního soudu

[11] Nejvyšší správní soud se ztotožnil s názorem krajského soudu. Z konstantní judikatury zdejšího soudu vyplývá, že z oznámení o zahájení správního řízení musí být seznatelné, kdo je zahajuje a čeho se týká, přičemž vymezení skutku musí být dostatečně konkrétní, aby bylo zřejmé, o čem bude v řízení rozhodováno, a v případě sankčního řízení i to, jaký postih za to hrozí, aby bylo zaručeno právo účinně se v daném řízení hájit (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 11. 2003, č. j. 5 A 73/2002 - 34, publikovaný pod č. 296/2004 Sb. NSS, a ze dne 31. 3. 2010, č. j. 1 Afs 58/2009 - 541, publikovaný pod č. 2119/2010 Sb. NSS). Oznámení o zahájení řízení těmto požadavkům vyhovovalo. Všechny skutky byly označeny dostatečně určitě tak, aby bylo patrné, jaké jednání je stěžovateli vytýkáno, včetně uvedení ustanovení právních předpisů, která tímto porušil. Časové vymezení skutků Nejvyšší správní soud rozebral v návaznosti na obdobnou námitku stěžovatele ve vztahu k výroku (viz níže odst. 28 tohoto rozhodnutí). Taktéž místní vymezení skutků odkazem na příslušnou provozovnu stěžovatele bylo odpovídající. Krajský soud správně vyhodnotil i to, že v souladu s § 40 odst. 3 zákona o vinohradnictví nemohlo dojít k zániku odpovědnosti za předmětné správní delikty. S ohledem na výše uvedené je zřejmé, že krajský soud své závěry řádně odůvodnil, jeho rozhodnutí v této části tudíž nelze označit za nepřezkoumatelné. Nejvyšší správní soud tedy tuto první skupinu stěžovatelových námitek shledal nedůvodnou.

1. b)

Argumentace stěžovatele

[12] Stěžovatel dále napadl závěr krajského soudu (odst. 19 rozsudku) ohledně povahy nepředložení evidenčních knih (správní delikt IV. 5 a VI. 2). Stěžovatel mínil, že zákon nestanovuje, kdy mají být předloženy, a poukázal na to, že určení „bez zbytečného odkladu" bylo do právní úpravy zavedeno až od 1. 9. 2011 novelou zákona o vinohradnictví. Názor soudu, že byl stěžovatel povinen knihy předložit okamžitě v den kontroly, z ustanovení § 30 odst. 2 zákona o vinohradnictví, ve znění účinném v době

spáchání správního deliktu, dle stěžovatele nevyplývá. Stěžovatel vyslovil, že v napadeném rozsudku absentuje jakýkoliv přezkoumatelný právní názor krajského soudu k dané námitce, a vytkl krajskému soudu pochybení ve smyslu § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s.

Závěry krajského soudu

[13] Krajský soud v daném odstavci (odst. 19 rozsudku) pouze konstatoval, že nepředložení evidenčních knih je zjevně deliktem spáchaným jednorázově nepředložením evidenčních knih v den kontroly.

Závěry Nejvyššího správního soudu

[14] Ač se krajský soud k povaze deliktu nepředložení evidenčních knih vyjádřil velmi stručně, dal mu Nejvyšší správní soud za pravdu. Časové určení uvedeného správního deliktu plyne z jeho podstaty a smyslu primární povinnosti evidenční knihy předkládat. Jejím účelem je možnost kontroly povinnosti evidenční knihy vést. Pro zajištění účinné možnosti ověřit dodržování této povinnosti je třeba trvat na vymezení doby ke splnění tak, aby v době od výzvy správního orgánu k předložení do okamžiku předložení nemohlo docházet k manipulaci se stávajícími záznamy. Tuto dobu pak lze vymezit jako přiměřený čas po výzvě, během něhož lze evidenční knihy fakticky předložit, tedy jako odpovídající dobu potřebnou pro přinesení příslušných knih z místa úschovy (např. doba potřebná pro chůzi do kanceláře a zpět) či otevření příslušných složek v počítači pro elektronicky vedenou evidenci, přičemž místo úschovy by mělo být v místě činnosti povinné osoby tak, aby do knih mohly být průběžně zaznamenávány požadované údaje. Z toho vyplývá, že je třeba evidenční knihy na výzvu předkládat bez zbytečného odkladu v době přiměřené poměrům konkrétního předkladatele. Skutečnost, že slova „bez zbytečného odkladu“ byla do znění § 30 odst. 2 zákona o vinohradnictví zavedena až novelou s účinností od 1. 9. 2011, nemá na tuto povinnost vliv. Závěr krajského soudu vyjádřený v odst. 19 vyplývá přímo z povahy předmětného správního deliktu, nelze jej tedy označit za nepřezkoumatelný.

1. c)

Argumentace stěžovatele

[15] K závěrům krajského soudu (odst. 20 rozsudku) ohledně spáchání správních deliktů IV. 3. (uvedení produktu neznámého původu do oběhu) a IV. 4. (uvedení části tohoto vína do oběhu již nalahvovaného) odkázal stěžovatel na svoji argumentaci uvedenou v bodě 2. c) kasační stížnosti k závěrům krajského soudu ohledně skutku IV. 3. (uvádění do oběhu produktu neznámého původu) – níže rekapitulováno v odst. 44-45 tohoto rozhodnutí. Ke skutku IV. 4. uvedl, že tento skutek nebyl řádně identifikován co do času spáchání, způsobu a identifikace porušení čl. 16 nařízení č. 178/2002. K provenienci vína stěžovatel odkázal na argumentaci u bodu 2. c) kasační stížnosti – níže rekapitulováno v odst. 44-45 tohoto rozhodnutí. Stěžovatel v tomto bodě vytkl krajskému soudu pochybení ve smyslu § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s.

Závěry krajského soudu

[16] Krajský soud v odst. 20 rozsudku vyjádřil, že správních deliktů IV. 3. a 4. se žalobce dopustil tím, že uvedl do oběhu víno neznámého původu, resp. víno nesprávně označené. V případě, že se při kontrole prokáže, že k uvedení takového vína na trh došlo, je skutková podstata správního deliktu naplněna, neboť správní orgán zjistil, že v době kontroly je víno na trhu. Spolu s přesným označením výkupních lístků, šarže vína a množství vína uvedeného na trh je uvedení data kontroly dostatečným vymezením správního deliktu, které brání dvojímu potrestání pachatele a zároveň umožňuje případné přísnější potrestání pachatele za delikt opakovaný. Zpětné prokazování přesného okamžiku uvedení vína do oběhu ze strany správních orgánů by mohlo učinit ukládání sankcí nemožným. Zároveň takový postup není nutný, protože v rozporu se zákonem je již samotné uvedení závadného vína na trh. Ke klamání o původu vína, které je zapovězeno čl. 16 nařízení č. 178/2002, se krajský soud dále vyjádřil v odst. 50-55 svého rozsudku (níže rekapitulováno v odst. 49-50 tohoto rozhodnutí).

Závěry Nejvyššího správního soudu

[17] Nejvyšší správní soud se ztotožnil s názorem krajského soudu, přičemž odkázal na svoji argumentaci uvedenou u vypořádání námitek stěžovatele obsažených v bodě 2. c) kasační stížnosti – viz níže odst. 47 tohoto rozhodnutí. Z čl. 16 nařízení č. 178/2002 vyplývá zákaz klamání spotřebitele ohledně potravinových produktů, a to jakýmkoli způsobem. V případě stěžovatele šlo o uvádění v omyl ohledně provenience vína, přičemž tento skutek byl správními orgány řádně identifikován (skutek IV. 4., viz odst. 47 tohoto rozhodnutí). Ke klamání spotřebitele ohledně původu vína se Nejvyšší správní soud dále vyjádřil v odst. 51-53 tohoto rozhodnutí.

1. d)

Argumentace stěžovatele

[18] Ke spáchání deliktů III., VI. 1. a VII. (nesplnění uložených opatření), které krajský soud rozebral v odst. 21-24 rozsudku, stěžovatel namítl, že zákon neumožňuje stanovit termín k odstranění zjištěných nedostatků (tj. k realizaci opatření) a že žalovaný ani žádnou lhůtu nespecifikoval. Stěžovatel vyjádřil, že uvedenými opatřeními byly ze strany žalovaného stanoveny povinnosti nad rámec zákona, že z předmětných výroků není zřejmé, ze kterých právních ustanovení mu daná povinnost plyne, a že nebyly vzaty v potaz okolnosti, kdy opatření nebyla doručena do sféry osob oprávněných za kontrolovanou osobu jednat. Stěžovatel shrnul, že nemohl § 5 odst. 1 písm. c) zákona o SZPI porušit a správní delikt spáchat. Stěžovatel namítl, že absentuje jakýkoliv přezkoumatelný právní názor krajského soudu k dané námitce. Stěžovatel v tomto bodě vytkl krajskému soudu pochybení ve smyslu § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s.

Závěry krajského soudu

[19] Krajský soud v příslušné části rozsudku (odst. 21-24) uvedl, že u porušení opatření k odstranění zjištěných nedostatků (správní delikt III., VI. 1., VII.) byly skutky vymezeny konkrétními opatřeními, která stěžovatel nesplnil ve stanovené lhůtě, přičemž vymezení

skutků bylo jednoznačné a nebylo možno je zaměnit s jinými. I místní vymezení bylo dle krajského soudu dostatečné - provozovna stěžovatele Čejkovice 945, příp. Čejkovice, Bílovická 557.

Závěry Nejvyššího správního soudu

[20] Nejvyšší správní soud shledal, že námitky, které stěžovatel uplatnil v kasační stížnosti ohledně lhůty k realizaci opatření, neoznačení příslušných ustanovení právních přepisů, okolností doručování opatření a stanovení povinností nad rámec zákona opatřeními, nebyly obsahem žaloby. Nejvyšší správní soud tak posoudil tyto stížní námitky jako nepřípustné ve smyslu § 104 odst. 4 s. ř. s.

2.
2. a)

Argumentace stěžovatele

[21] Následně stěžovatel uváděl námitky k posouzení jednotlivých skutků krajským soudem. Nejprve zpochybnil závěry ohledně skutků I., II. a III. uvedené v rozhodnutí krajského soudu v odst. 27-34. Ke všem námitkám z této skupiny stěžovatel uvedl, že v napadeném rozsudku chybí jakýkoli přezkoumatelný právní názor krajského soudu a že závěry uvedené soudem jsou v rozporu s právní úpravou účinnou v době spáchání správních deliktů.

[22] Stěžovatel namítl, že § 14 odst. 1 vyhlášky o vinohradnictví nabyl účinnosti od 3. 2. 2010, a nemohl se tedy vztahovat na evidenci vedenou za rok 2009, a že předmětné ustanovení nespojuje případnou nemožnost nevratnosti záznamu s tím, že by evidenční knihu nebylo možno považovat za evidenční knihu ve smyslu § 30 odst. 1 a 2 zákona o vinohradnictví, jak vyslovil soud. Kontrolu elektronicky vedené evidence správní orgán dle stěžovatele vůbec neprováděl. Stěžovatel dále vyjádřil své přesvědčení, že nebylo přezkoumatelným způsobem specifikováno odkdy, dokdy trvá rok pro vedení vinařské evidence, na základě čehož byl učiněn závěr o nevratnosti záznamu, a že soud se nevypořádal s deklarovaným porušením § 14 odst. 5 písm. d) vyhlášky o vinohradnictví ve skutku dle bodu I. písm. a) ke dni 16. 7. 2010 za rok 2009, kdy ve znění účinném v době údajného spáchání správního deliktu citované ustanovení žádné povinné rozlišení původu hroznů dle zeměpisných jednotek neuvádělo. Dále stěžovatel namítal, že se soud žádným způsobem nevypořádal s deklarovaným porušením § 14 odst. 11 vyhlášky o vinohradnictví ve skutku dle bodu I. písm. b) ke dni 16. 7. 2010 za rok 2009.

[23] Stěžovatel dále namítl, že na provozovně Bílovická 557 nemohl být deklarován daný stav, neboť tam žádná kontrola kontrolními pracovníky prováděna nebyla. Stěžovatel nemohl naplnit ani skutkovou podstatu správního deliktu obsaženou v § 39 odst. 5 zákona o vinohradnictví, neboť evidenční knihy vedl, a to jak v pevné vazbě, tak i v elektronické podobě. Stěžovatel namítl nepřezkoumatelnost a nesrozumitelnost identifikace skutku, kdy výrok neobsahoval časové vymezení skutku, a není dle něj tedy zřejmé, kterého časového období se mělo deklarované porušení týkat. Časová identifikace pouze dnem, kdy byla provedena kontrola, byla zcela nedostatečná. Ve výroku dále zcela chybělo

uvedení, jakým způsobem stěžovatel evidenci vedl („v pevné vazbě“ či zda „elektronicky“), nebyl identifikován program, který by nezabezpečil provedení záznamu nevratně, a na základě čeho žalovaný tento závěr učinil.

Závěry krajského soudu

[24] Krajský soud (odst. 27 rozsudku) vycházel z protokolu ze dne 16. 7. 2010, č. P056-70394/10, kde je uvedeno, že evidence dle přílohy č. 27 k vyhlášce o vinohradnictví není vedena úplně [skutek I. a) – porušení povinnosti stanovené v § 14 odst. 5 písm. d) vyhlášky o vinohradnictví] a evidence dle přílohy č. 33 nejsou vedeny řádně nebo vůbec [skutek I. b) - porušení povinnosti stanovené v § 14 odst. 11 vyhlášky o vinohradnictví]. K elektronické evidenci stěžovatele krajský soud vyložil, že ji nebylo možno považovat za evidenční knihu ve smyslu § 30 odst. 1 a 3 zákona o vinohradnictví, jelikož použitý program nezabezpečoval, aby byl každý záznam proveden nevratně s uvedením jména osoby, která záznam provedla, nesplňovala tak požadavek § 14 odst. 1 vyhlášky o vinohradnictví (viz str. 6 rozhodnutí inspektorátu). Časové období bylo vymezeno vinařským rokem 2009/2010. Ohledně zjištění na provozovně Bílovická 557 krajský soud uvedl (odst. 28 rozsudku), že vycházelo z vyjádření Ing. K., sklepmistra, a Ing. M., technologa. Proti předmětnému protokolu o kontrole stěžovatel nepodal námitky ani v průběhu řízení nezpochybňoval, že se skutek stal, pročež dal soud za pravdu žalovanému, že tato námitka byla ryze účelová.

[25] K vymezení všech skutků ve výroku se krajský soud vyjádřil v odstavcích 15-22 rozsudku, přičemž pro přehlednost bude obdobně uvedeno posouzení všech skutků v následujícím textu. Co se týče časové specifikace, krajský soud rozvedl, že přesné označení doby spáchání skutku někdy není z povahy věci možné, to však není překážkou pro postih takového skutku, pokud je povaha tohoto skutku včetně všech podrobností z rozhodnutí zřejmá. Konkrétní výrok rozhodnutí o správním deliktu je dle krajského soudu třeba přezkoumávat především z pohledu, zda nebyl formulován natolik stručně, že popsaný skutek lze zaměnit s jiným, že účastníku nebylo zřejmé, co konkrétně mu správní orgán vytýká, nebo že se účastník pro příliš obecný popis skutku nemohl účinně bránit a přinášet v řízení dostatečně přiléhavé protiargumenty, to však nebyl případ napadeného rozhodnutí. Krajský soud konstatoval, že výrok byl u všech správních deliktů dostatečně určitý a tyto skutky byly vymezeny tak, aby nebylo možno je zaměnit s jinými. V případě porušení povinnosti vést evidenční knihy (správní delikty I., II., IV. 1. a 2.) bylo vždy uvedeno, kterého období se evidenční kniha týká (r. 2009/2010) a porušení bylo zjištěno ke dni kontroly. Skutková podstata správního deliktu byla naplněna tím, že k určitému datu byly evidenční knihy ve stavu, který bylo možno označit za nedostatečný z pohledu nároků na jejich řádné vedení. Požadavek nezaměnitelnosti popisu skutku byl naplněn, neboť vztažení jednání k provedené kontrole pokrylo protiprávní jednání od neurčeného okamžiku v minulosti až do data kontroly, k čemuž krajský soud odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 12. 2015, č. j. 2 As 187/2015 - 35. Nepředložení evidenčních knih (správní delikt IV. 5. a VI. 2.) bylo dle krajského soudu zjevně deliktem, který byl spáchán jednorázově samotným nepředáním evidenčních knih v den kontroly. Správních deliktů IV. 3. a 4. se stěžovatel dopustil tím, že uvedl do oběhu víno neznámého původu, resp. víno nesprávně označené. Prokáže-li se při kontrole, že k uvedení takového vína na trh došlo, je skutková podstata správního deliktu naplněna, neboť správní orgán

zjistil, že v době kontroly je víno na trhu. Spolu s přesným označením výkupních lístků, šarže vína a množství vína uvedeného na trh je uvedení data kontroly dostatečným vymezením správního deliktu, které brání dvojímu potrestání pachatele a zároveň umožňuje případné přísnější potrestání pachatele za delikt opakovaný. Zpětné prokazování faktického přesného okamžiku uvedení vína do oběhu ze strany správních orgánů by mohlo učinit ukládání sankcí nemožným. Zároveň takový postup není nutný, protože v rozporu se zákonem je již samotné uvedení závadného vína na trh. U porušení opatření k odstranění zjištěných nedostatků (správní delikt III., VI. 1., VII.) byl skutek vymezen konkrétním opatřením, které stěžovatel nesplnil ve stanovené lhůtě. Místní vymezení všech skutků bylo dostatečné – provozovna stěžovatele Čejkovice 945, resp. Čejkovice, Bílovická 557.

Závěry Nejvyššího správního soudu

[26] Ačkoli stěžovatel námitku změny znění § 14 odst. 1 vyhlášky o vinohradnictví v žalobě nenamítal, a Nejvyšší správní soud se jí nemusel zabývat, konstatoval, že uvedené ustanovení vyhlášky od stěžovatelem namítaného data 3. 2. 2010 nedoznalo změny. Povinnost zabezpečit nevratnost záznamu v případě vedení elektronické evidence vyplývá přímo ze znění citovaného ustanovení („*[v] případě, že jsou evidenční knihy vedeny v elektronické podobě, musí použitý program zabezpečit, aby každý záznam byl proveden nevratně s uvedením jména osoby, která záznam provedla.*“). S ohledem na účel evidence, tedy vést záznamy tak, aby byly zabezpečeny úplné a nezměnitelné informace, na základě kterých se mimo jiné označuje hotový produkt, je zřejmé, že elektronické záznamy bez zabezpečení nevratnosti vložených údajů nemohou naplnit uvedené požadavky, a nemohou tudíž sloužit jako evidence v popsaném smyslu. Kopie elektronické databáze stěžovatele byla přesto přiložena k protokolu č. P056-70394/10 (označená jako „Podklady pro Prohlášení o produkci“). Její obsah pak správní orgán zkoumal (viz str. 6 rozhodnutí inspektorátu). Nelze tedy vyhodnotit, že by se správní orgán touto evidencí vůbec nezabýval, navzdory tomu, že ji nebylo možné považovat za evidenční knihu. Krajský soud měl k dispozici veškerý spisový materiál, ze kterého nemožnost nevratnosti záznamů v elektronické databázi stěžovatele vyplývá – např. protokol ze dne 10. 11. 2010, č. P073-70394/10, na straně 2 uvádí, že „*[p]ředmětná elektronická evidence není evidencí ve smyslu ustanovení § 14 odst. 1 vyhlášky č. 323/2004 v platném znění, jedná se pouze o vnitřní účetní evidenci kontrolované osoby. Předmětná evidence není vedena programem, který by zabezpečil, aby každý záznam byl proveden nevratně a s uvedením jména osoby, která záznam provedla. Program splňující požadavky vyhlášky (...) byl dodán panem Š. na počátku měsíce listopadu roku 2010. Jedná se o verzi programu e-vin upravenou pro potřeby kontrolované osoby. Dle zástupců kontrolované osoby proběhlo školení s daným programem a nyní se začíná evidence vést daným programem.*“ Z uvedeného je zřejmé, že v době kontrol, na základě kterých bylo konstatováno spáchání skutků I., II. a III. (16. 7. 2010 a 11. 10. 2010), stěžovatel nevedl elektronickou databázi v programu se zabezpečením nevratnosti záznamů.

[27] Nejvyšší správní soud dále konstatoval, že námitku odlišného obsahu ustanovení § 14 odst. 5 vyhlášky o vinohradnictví v době spáchání deliktu stěžovatel před krajským soudem neuplatnil. Nejvyšší správní soud však přesto poznamenal, že znění citovaného ustanovení bylo v letech 2009, 2010 i 2011 (tedy v době příslušného vinařského roku

2009/2010 i v době provedení kontrol a vydání obou správních rozhodnutí) účinné ve stejném znění, a ani příloha č. 27, na kterou odkazuje, nebyla měněna a po celou dobu obsahovala kolonky na vyplnění vinařské podoblasti, vinařské obce i viniční trati. Krajský soud porušení § 14 odst. 5 písm. d) a § 14 odst. 11 vyhlášky o vinohradnictví vypořádal s odkazem na obsah kontrolních protokolů. Údaj o časovém období vinařského roku krajský soud převzal od správních orgánů, když uvedl období 2009/2010, přičemž toto určení se shoduje s údaji vedenými v dokumentaci stěžovatele – viz např. kopie evidenční knihy obsahující na titulní straně údaj „vinařský rok 2009/2010“ (č. l. 31 správního spisu). Vinařský rok je doba vymezená předpisy práva EU. V době spáchání správních deliktů byl definován v čl. 3 písm. ca) nařízení Rady (ES) č. 1234/2007 (jednotné nařízení o společné organizaci trhů) jako hospodářský rok pro odvětví vína v trvání od 1. srpna do 31. července následujícího roku. S účinností od 1. 1. 2014 byl citovaný předpis nahrazen nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013, které vymezení hospodářského roku pro odvětví vína vymezuje totožně, a to v čl. 6 písm. d). Z uvedeného je zřejmé, že citované období bylo zvoleno jako časový úsek podrobený kontrole na základě jak právní úpravy EU, tak vnitřní organizace evidence stěžovatele. Lze však ještě podotknout, že specifikace počátku a konce období v daném případě není klíčová, neboť stěžovatel musí vést evidenci za každý den, kdy provozuje činnost zakládající tuto povinnost.

[28] K námitce neprovedení kontrol na provozovně Bílovická 557 Nejvyšší správní soud vyhodnotil, že údaje získané od pracovníků stěžovatele o stavu na předmětné prodejně představují relevantní zdroj informací, zejména s ohledem na to, že protokol o kontrole (ze dne 16. 7. 2010, č. P056/70394/10), ve kterém jsou zaznamenány, stěžovatel nijak nezpochybnil. Lze se proto ztotožnit s názorem krajského soudu o účelovosti uvedené námitky.

[29] Ohledně vymezení skutků dal Nejvyšší správní soud krajskému soudu za pravdu. Pro přehlednost se vyjádřil k vymezení všech skutků v následujícím textu. Nejvyšší správní soud konstatoval, že časová identifikace podle povahy skutků dnem zjištění porušení, tzn. dnem kontroly (porušení povinnosti vést evidenční knihy – správní delikt I., II., IV. 1. a 2.; uvedení do oběhu vína neznámého původu, resp. nesprávně označeného – správní delikt IV. 3. a 4.), dnem porušení (porušení povinnosti předložit evidenční knihy – správní delikt IV. 5. a VI. 2.), příp. dnem konce lhůty ke splnění opatření k odstranění zjištěných nedostatků (správní delikt III., VI. 1., VII.) byla zcela určitá a postačovala k zajištění identifikace jednotlivých skutků tak, aby nemohlo dojít k jejich záměně. Z povahy věci skutečně není v některých případech možné zjistit přesný okamžik, kdy došlo ke spáchání určitého skutku, pro potřeby postihu je však dostatečné, když je postaveno najisto, že k danému skutku došlo. Konstatování naplnění skutkové podstaty správního deliktu porušení povinnosti vést evidenční knihy (správní delikty I., II., IV. 1. a 2.) tím, že k určitému datu nebyly tyto knihy vedeny podle zákonem stanovených požadavků, bylo specifikací jednoznačnou a nezaměnitelnou. Rovněž nepředložení evidenčních knih (správní delikt IV. 5. a VI. 2.) bylo vymezeno dostatečně určitě označením samotného nepředání těchto knih v den kontroly. V případě uvedení do oběhu vína neznámého původu (správní delikt IV. 3. a 4.) došlo k naplnění skutkové podstaty správního deliktu uvedením tohoto vína do oběhu, přičemž jeho konkretizace pomocí výkupních lístků, minimálního množství vyrobeného vína a šaržemi nalahvovaného vína představovala řádné

vymezení skutku zabezpečující jeho identifikaci. Způsobem spáchání skutku bylo samotné uvedení produktu neznámého původu do oběhu, které vyplynulo z obsahu správního spisu (údaje o prodeji v evidenci, údaje o dodávání jednotlivých šarží prodejcům). Lze shrnout, že všechny skutky byly ve výroku dostatečně specifikovány tak, že byla zajištěna jejich jednoznačná identifikace a nemohlo být pochyb, za jaké jednání byl stěžovatel sankcionován.

[30] Námitky, že ve výroku nebylo označeno, jakým způsobem stěžovatel evidenci vedl („v pevné vazbě“ či zda „elektronicky“), a že nebyl identifikován program, který by nezabezpečil provedení záznamu nevratně, posoudil Nejvyšší správní soud jako nepřípustné ve smyslu § 104 odst. 4 s. ř. s., neboť nebyly obsahem žaloby.

[31] Lze shrnout, že se krajský soud se všemi příslušnými námitkami řádně a přezkoumatelně vypořádal. Žádnou z námitek uvedených v tomto bodě neshledal Nejvyšší správní soud důvodnou.

2. b)

Argumentace stěžovatele

[32] K závěrům krajského soudu (odst. 35-39 rozsudku) ohledně skutku IV. 1. (porušení povinnosti vedení evidenčních knih) a IV. 2. (porušení povinnosti provádět zápis do evidenčních knih nejpozději pracovní den po příjmu) v návaznosti na stěžovatelovu námitku, že se žalovaný nezabýval elektronicky vedenou evidencí, že nebylo zjištěno, že by stěžovatel řádně nevedl přílohu č. 32, že nebylo specifikováno časové období jejího nevedení a že stěžovatel neměl povinnost uvádět ve výkupním lístku pěstitele, když vykupoval hrozny od dodavatele odlišného od pěstitele, čímž porušil povinnost čl. 45 odst. 1 písm. a) nařízení č. 436/2009, stěžovatel namítl absenci jakéhokoli přezkoumatelného právního názoru krajského soudu k dané námitce. Podle stěžovatele je názor soudu zcela v rozporu s právní úpravou účinnou v době údajného spáchání předmětných správních deliktů. Stěžovatel v tomto bodě vytkl krajskému soudu pochybení ve smyslu § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s.

[33] Stěžovatel mínil, že § 14 odst. 5 písm. b) vyhlášky o vinohradnictví ve znění účinném v době údajného spáchání správního deliktu (ve znění do 2. 2. 2010 ve znění vyhl. č. 437/2005 Sb.) byl odlišný od úpravy předmětného ustanovení účinné od 3. 2. 2010, a nelze mít tedy za to, *„že identifikace časová, identifikace jednání a způsobu spáchání deliktu byla dle právní úpravy účinné v době údajného spáchání skutku řádně vymezena časově údajem ke dni 10. 11. 2011 za rok 2009/2010“*. Rozdílná byla dle stěžovatele i právní úprava § 14 odst. 10 vyhlášky o vinohradnictví, a to ve znění účinném do 2. 2. 2010 a ve znění od 3. 2. 2010, přičemž ani tato pozdější úprava dle stěžovatele *„neupravuje deklarované ve výroku žalobou napadaného rozhodnutí. (...) Vzhledem k tomu, že ve výroku uvedeno, že stěžovatel tuto vedl od února 2010 je jednoznačně tvrdit, že identifikace skutku z hlediska časového, způsobu spáchání byla zcela nepřezkoumatelná a zcela i zmatečná.“*

[34] K vyplnění kolonky „pěstitel“ odkázal stěžovatel na svou argumentaci uvedenou pod bodem 2. a) kasační stížnosti (výše rekapitulováno v odst. 21-23 tohoto

rozhodnutí) - a to *„i s odkazem na právní úpravu v době údajného spáchání správního deliktu, identifikaci skutku a na to, že výkupní lístek je koncipován pouze pro osobu pěstitele a nereflektuje na stav, kdy dodavatel hroznů není totožný s pěstitelem, nelze tudíž aplikovat uvedení pěstitele v jiných povolených dokladech.“*

[35] K neuznání elektronicky vedené evidence, jež nebyla kontrolována správním orgánem, odkázal stěžovatel na svou argumentaci uvedenou pod bodem 2. a) kasační stížnosti (výše rekapitulováno v odst. 21-23 tohoto rozhodnutí).

[36] Stěžovatel dále uvedl, že *„[v] čl. 45 odst. 1 písm. a) nařízení č. 436/2009, ve znění účinném v době údajného spáchání správního deliktu uvedeno, citace: „Zápisy do evidenčních knih nebo zvláštních účtů, na které se vztahují články 39, 40 a 44, se provádějí u vstupů nejpozději v pracovní den po příjmu, u výstupů...“ je zcela nepřezkoumatelné, že by z uvedeného článku stěžovateli plynula povinnost vystavovat doklady – výkupní lístky nejpozději v pracovní den po příjmu a dále rovněž v návaznosti na argumentaci stěžovatele k účinnosti ust. § 14 odst. 1 a 5 vyhl. 323/2004 uvedenou pod písm. a)* [bod 2. a) kasační stížnosti – pozn. NSS] *je zcela jednoznačné, že uvedenou skutkovou podstatu na základě uvedeného výroku nemohl stěžovatel naplnit.“*

Závěry krajského soudu

[37] Krajský soud k identifikaci skutku uvedl, že byl vymezen vinařským rokem 2009/2010 (odst. 37 rozsudku). Ke způsobu vymezení skutků, kdy je třeba jednotlivé skutky dostatečně identifikovat, aby bylo zřejmé, jaké jednání je vytýkáno, se krajský soud vyjádřil v odst. 18-23 rozsudku, kde vyhodnotil, že všechny skutky byly specifikovány dostatečně určitě (rozebráno výše v odst. 24 tohoto rozhodnutí).

[38] K vyplnění kolonky „pěstitel“ krajský soud vyslovil, že dle přílohy č. 25 k vyhlášce o vinohradnictví patří mezi náležitosti výkupního lístku i údaje o pěstiteli. I v případě, že stěžovatel nakupoval víno od osoby odlišné od pěstitele, měly doklady o těchto transakcích tyto údaje obsahovat. Jelikož v případě výkupu hroznů od společnosti BJ.VITIS s.r.o. kolonka pěstitel vyplněna nebyla, stěžovatel se dopustil správního deliktu podle § 39 odst. 5 zákona o vinohradnictví.

[39] K námitce neuznání elektronicky vedené evidence krajský soud zopakoval, že ji nebylo možné považovat za evidenční knihu ve smyslu § 30 odst. 1 a 3 zákona o vinohradnictví.

Závěry Nejvyššího správního soudu

[40] Námitku užití nepřípadného znění § 14 odst. 5 a odst. 10 vyhlášky o vinohradnictví v době spáchání deliktu stěžovatel před krajským soudem neuplatnil; je tedy nepřípustná ve smyslu § 104 odst. 4 s. ř. s. Nejvyšší správní soud však přesto poznamenal, že znění citovaného ustanovení bylo v letech 2009, 2010 i 2011 (tedy v době příslušného vinařského roku 2009/2010 i v době provedení kontrol a vydání obou správních rozhodnutí) shodné. K řádnému vymezení skutků ve výroku se Nejvyšší správní soud vyjádřil výše (v odst. 28 tohoto rozhodnutí).

[41] Co se týče vyplňování kolonky „pěstitel“, ztotožnil se Nejvyšší správní soud s názorem krajského soudu. Údaje o pěstiteli představují obligatorní náležitost výkupního lístku. Skutečnost, že v určitých případech může být nakupováno od osoby odlišné od pěstitele, nezbavuje kupujícího povinnosti údaje o pěstiteli vyplňovat.

[42] Neuznáním elektronicky vedené evidence se Nejvyšší správní soud zabýval výše (viz odst. 25 tohoto rozhodnutí).

[43] Poslední námitka z této skupiny je dle Nejvyššího správního soudu nepřípustná. Ze stěžovatelovy formulace vyplývá, že považuje čl. 45 odst. 1 písm. a) nařízení č. 436/2009, ve znění účinném v době údajného spáchání správního deliktu, za nepřezkoumatelný. Stěžovatel citovanou námitku v řízení před krajským soudem neuplatnil, tato je tedy nepřípustná ve smyslu § 104 odst. 4 s. ř. s.

[44] Nejvyšší správní soud shrnul, že se krajský soud se všemi příslušnými námitkami řádně a přezkoumatelně vypořádal. Žádnou z námitek uvedených v tomto bodě neshledal Nejvyšší správní soud důvodnou.

2. c)

Argumentace stěžovatele

[45] K závěrům krajského soudu (v odst. 45-57 rozsudku) ohledně skutku IV. 3. (uvádění do oběhu produktu neznámého původu) stěžovatel opět namítl, že absentuje přezkoumatelný právní názor krajského soudu a že uvedené soudem je v rozporu s právní úpravou účinnou v době údajného spáchání předmětných správních deliktů. Stěžovatel v tomto bodě vytkl krajskému soudu pochybení ve smyslu § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s.

[46] Z definice „výroby“ dle § 3 odst. 2 písm. p) zákona o vinohradnictví, ve znění účinném v době spáchání údajného správního deliktu (*[p]rovádění technologických nebo enologických postupů, nebo ošetření do okamžiku, kdy je produkt naplněn do obalu určeného pro spotřebiteli, popřípadě prodejci*), je podle stěžovatele jednoznačné, že předmětný skutek nemohl být spáchán a naplněna tak skutková podstata uvedeného správního deliktu, když nebyl identifikován obal, ve kterém se měla vína uvedená ve výroku nacházet, nebylo identifikováno množství jednotlivých vín, nebyl identifikován způsob spáchání a nebylo řádně identifikováno časové vymezení skutku vzhledem k definici výroby.

Závěry krajského soudu

[47] Krajský soud v odst. 45 uvedl, že stěžovatel porušil zákaz stanovený v § 27 odst. 4 písm. b) bod 3. zákona o vinohradnictví, jelikož uváděl do oběhu produkt neznámého původu. Tento skutek byl podle krajského soudu vymezen dostatečně, a to dle výkupních lístků, minimálního množství vyrobeného vína, resp. i šaržemi nalahvovaného vína. Krajský soud poznamenal, že přesné množství hroznů, příp. vína, nebylo možné určit kvůli tomu, že stěžovatel nevedl řádně evidenci. Výkupní lístky stěžovatel inspektorátu sám předložil a byly specifikovány jak v kontrolních protokolech, tak v rozhodnutí

inspektorátu na str. 14–20 (odst. 53 rozsudku krajského soudu). K časovému vymezení se krajský soud vyjádřil již v souvislosti s námitkou stěžovatele ohledně časového vymezení všech skutků, a to v odst. 15-20 rozsudku, přičemž v odst. 20 rozsudku k nyní napadanému skutku IV. 3. uvedl, že se jej stěžovatel dopustil tím, že uvedl do oběhu víno neznámého původu, resp. víno nesprávně označené. Prokázalo-li se při kontrole, že k uvedení takového vína na trh došlo, byla skutková podstata správního deliktu naplněna, neboť správní orgán zjistil, že v době kontroly bylo víno na trhu. Spolu s označením výkupních lístků, šarže vína a množství vína uvedeného na trh bylo uvedení data kontroly dostatečným vymezením správního deliktu. Zpětné prokazování přesného okamžiku faktického uvedení vína do oběhu ze strany správních orgánů by mohlo učinit ukládání sankcí nemožným. Zároveň takový postup není nutný, protože v rozporu se zákonem je již samotné uvedení závadného vína na trh.

Závěry Nejvyššího správního soudu

[48] Nejvyšší správní soud shledal, že neidentifikaci obalu stěžovatel před krajským soudem nenamítal, a vyhodnotil tuto výtku jako nepřípustnou ve smyslu § 104 odst. 4 s. ř. s. S ohledem na to, že stěžovatel tuto námitku uvedl v rámci zpochybnění přesné identifikace produktu uváděného do oběhu, však konstatoval, že se krajský soud vymezením skutku IV. 3. (uvádění do oběhu produktu neznámého původu) řádně zabýval, a to včetně identifikace produktu. Nejvyšší správní soud se ztotožnil s názorem krajského soudu, že byl tento vymezen dostatečně, když byl specifikován pomocí výkupních lístků, minimálního množství vyrobeného vína a šaržemi nalahvovaného vína, přičemž všechny uvedené dokumenty a informace jsou obsahem správního spisu. K časovému vymezení se Nejvyšší správní soud vyjádřil již v souvislosti s námitkou stěžovatele ohledně časového vymezení všech skutků. V návaznosti na povahu skutku není někdy možné určit přesný moment spáchání skutku. Prokáže-li se však při kontrole, že ke skutku, zde uvedení vína na trh, došlo, je skutková podstata správního deliktu naplněna, neboť správní orgán zjistil, že v době kontroly je víno na trhu. Způsobem spáchání bylo uvedení do oběhu produktu neznámého původu, které přímo vyplývá z obsahu správního spisu, konkrétně z údajů v evidenci a údajů o dodávání jednotlivých šarží prodejcům (BILLA, Tesco, Penny market, Coop aj.). Nejvyšší správní soud tedy tuto skupinu stěžovatelových námitek shledal nedůvodnou.

Argumentace stěžovatele

[49] Stěžovatel dále zpochybnil stav uvedený žalovaným ve výroku, „*vyrobené za použití 1 231 560 kg produktu (hroznů) neznámého původu a vyrobeného v množství minimálně 1 038 018 litrů*“, a to s ohledem na definici „výroby“ a s ohledem na § 27 odst. 4 písm. b) bodu 3 zákona o vinohradnictví, ve znění platném a účinném v době spáchání správního deliktu, kdy bylo zakázáno uvádět do oběhu „produkt neznámého původu“, nikoliv však produkt vyrobený za použití surovin neznámého původu. Stěžovatel namítl, že sám správní orgán uvedl, že stěžovatel nakoupil hrozny celkem v množství 1 251 560 kg a že k tomuto množství bylo přimíseno 293 938 kg hroznů známého původu, celkem tak bylo smíseno a zpracováno 1 545 498 kg hroznů. Z uvedeného správním orgánem je tedy jednoznačné, že produkty deklarované ve výroku nemohly být vyrobeny pouze za použití surovin neznámého původu. Dle stěžovatele tedy nemohl být spáchán delikt uvádění do

oběhu „produktu neznámého původu“. V této souvislosti stěžovatel dále napadl právní názor krajského soudu ohledně nepřípustnosti a neudržitelnosti uvedeného stěžovatelem zastávaného výkladu jako čistě jazykového, neboť by dle krajského soudu mohl vést k závěru, že by stěžovatele nebylo možné dle § 27 odst. 4 písm. b) bod 3, ve znění účinném do dne 31. 8. 2011, stíhat za to, že uváděl do oběhu víno, u kterého byl znám výrobce, avšak nikoliv původ surovin. Názor soudu nemůže dle stěžovatele obstát *„ani s odkazem na definici pod čarou 79) kdy odkazováno na ust. § 2 písm. w) zákona č. 110/1997 Sb., který definuje potravinu neznámého původu jako potravinu, u které nelze prokázat jejího výrobce nebo u dovezené potraviny zemi původu a jejího výrobce.“* Stěžovatel uvedl, že není pochyb, že stěžovatel je výrobcem vína, tudíž dle jeho názoru nelze aplikovat definici „potraviny neznámého původu“ dle citovaného ustanovení § 2 písm. w) zákona o potravinách. Víno uváděné do oběhu nebylo dovezeno a výrobce je znám, toho ustanovení tak dle stěžovatele nelze aplikovat.

Závěry krajského soudu

[50] Krajský soud uvedl (odst. 47-52 rozsudku), že čistě jazykový výklad ustanovení § 27 odst. 4 písm. b) bod 3. zákona o vinohradnictví, ve znění účinném do dne 31. 8. 2011, by mohl vést k závěru, že by stěžovatele nebylo možné na základě tohoto ustanovení stíhat za to, že uváděl do oběhu víno, u kterého byl známý výrobce, avšak nikoli původ surovin. Tento výklad však krajský soud odmítl s odkazem na ustálenou judikaturu Ústavního soudu, která zdůrazňuje význam smyslu a účelu právních norem, k jejichž prvotnímu přiblížení má text normy sloužit (srov. např. nález pléna Ústavního soudu ze dne 17. 12. 1997, sp. zn. Pl. ÚS 33/97). Krajský soud vyjádřil, že § 27 zákona o vinohradnictví má za úkol vymezit podmínky pro zdravotní nezávadnost a jakost, zamezení nekalé soutěži a klamání spotřebitele a splnění povinností týkajících se identifikace a evidence vína při uvádění produktů do oběhu. Dle § 3 odst. 2 písm. i) zákona o vinohradnictví, ve znění účinném do dne 31. 8. 2011, se pro účely tohoto zákona rozuměly produktem kromě vína mj. i sklizené čerstvé vinné hrozny. Jelikož zákon o vinohradnictví ve znění účinném do dne 31. 8. 2011 neobsahoval definici neznámého produktu, odkazoval na zákon č. 110/1997 Sb., o potravinách, který v § 2 písm. w) definoval potravinu neznámého původu jako potravinu, u které nelze prokázat jejího výrobce nebo u dovezené potraviny zemi původu a jejího výrobce. Z textu právních předpisů je tedy dle krajského soudu zřejmé, že do oběhu je zakázáno uvádět jak víno neznámého původu, tak i např. sklizené čerstvé vinné hrozny neznámého původu.

[51] Krajský soud dal za pravdu správním orgánům a konstatoval, že víno vyrobené z hroznů neznámého původu bylo nutno považovat za produkt neznámého původu, který bylo (a je) zakázáno uvádět do oběhu. Jen takto lze spotřebitele ochránit před klamáním o původu vína. Krajský soud označil za nesmyslné, že by bylo možné se této povinnosti vyhnout tím, že by subjekt uváděl zprostředkovaně do oběhu hrozny neznámého původu, které předtím např. zpracoval na víno. Výklad, že víno nebylo neznámého původu, když byl znám jeho výrobce/prodejce, vyhodnotil krajský soud jako neudržitelný a absurdní. Víno vyrobené z hroznů neznámého původu tak dle soudu představovalo produkt neznámého původu ve smyslu § 27 odst. 4 písm. b) bod 3. zákona o vinohradnictví, ve znění účinném do dne 31. 8. 2011. Novelu § 27 odst. 4 písm. b) zákona o vinohradnictví provedenou zákonem č. 256/2011 Sb. lze dle mínění krajského soudu

považovat za určité vysvětlení a zpřesnění předchozí úpravy, které bylo vedeno snahou zabránit sporům vznikajícím ve správních řízeních. Dle soudu však postačovalo pouze předcházející text zákona vykládat podle základních pravidel interpretace práva v souladu se smyslem a účelem zákona o vinohradnictví.

Závěry Nejvyššího správního soudu

[52] Nejvyšší správní soud se ztotožnil s právním názorem krajského soudu. Jak vyplývá z konstantní judikatury Ústavního soudu, na kterou krajský soud správně odkázal, čistě jazykový výklad právních norem je nepřípustný, přičemž výklad požadovaný stěžovatelem lze jednoznačně za jazykový považovat. Je třeba zdůraznit, že zejména u vína mají informace o jednotlivých složkách a jejich původu velký význam. Provenience vína čili zeměpisný původ je jedním z nejdůležitějších ukazatelů kvality vína. Údaje o původu tak lze označit za zásadní pro možnost spotřebitele posoudit kvalitu vína a spolu s dalšími (zejm. informacemi o odrůdách, ročnících a cenou) představují klíčové faktory ovlivňující rozhodování spotřebitele při výběru, resp. nákupu vína. Údaj o původu je pro konečného spotřebitele obvykle velmi významnou informací a přispívá k naplnění smyslu právní úpravy v dané oblasti v jeho informativní a ochranné funkci. V této souvislosti Nejvyšší správní soud uvedl, že *„[k]lamání konečného spotřebitele je třeba vždy vnímat v jeho materiálním smyslu záměny představy (zde o původu vína), a nikoli jen jako porušení formálně zakotvených povinností. (...) Jen takovým způsobem lze totiž zachovávat a chránit dědictví ‚zvláštních vlastností souvisejících se zeměpisným původem vína'.*" (rozsudek ze dne 22. 11. 2012, č. j. 3 As 50/2012 - 44).

[53] Lze tedy shrnout, že s ohledem na smysl uvedené právní úpravy je v nyní řešeném případě třeba posuzovat víno vyrobené stěžovatelem za použití části hroznů neznámého původu (v daném konkrétním případě navíc části významné) jako produkt neznámého původu, jehož uvádění do oběhu přestavuje správní delikt původu dle § 27 odst. 4 písm. b) bod 3. zákona o vinohradnictví, ve znění účinném do dne 31. 8. 2011. Doplnění znění předmětného ustanovení o slova *„nebo je vyrobený z produktu neznámého původu"* nezměnilo jeho význam a smysl, pouze se pokusilo zpřesnit formulaci.

[54] Nejvyšší správní soud ještě poznamenal, že stěžovatelem uváděný odkaz na *„definici pod čarou 79)"* byl patrně ve skutečnosti odkazem na poznámku pod čarou č. 72 k § 27 odst. 4 písm. b) bod 3. zákona o vinohradnictví, ve znění účinném do dne 31. 8. 2011, která odkazuje na ustanovení zákona o potravinách definující potravinu neznámého původu. S ohledem na výše uvedené dal Nejvyšší správní soud i v tomto bodě za pravdu krajskému soudu, že stěžovatelova interpretace vedoucí k závěru, že předmětné víno jako produkt nebylo neznámého původu, neboť bylo známo, že jej vyrobil stěžovatel (byť za použití hroznů neznámého původu), je zcela absurdní a odporuje výše rozebranému smyslu právní úpravy označování původu produktu (hroznů, resp. vína).

Argumentace stěžovatele

[55] Stěžovatel dále vyjádřil přesvědčení, že správní orgány řádně nezjišťovaly skutkový stav věci, neboť kontroly provedené pouze u části majitelů registračních čísel vinic uvedených v dokladech nebyly řádně provedenými kontrolami. K tomu odkázal na svoji

argumentaci ze žalobního návrhu: *„podkladem nebyla ani vinařská evidence, ani obchodní doklady, pouze tvrzení samotných kontrolovaných osob, u majoritní části subjektů byl závěr učiněn pouze na základě telefonických sdělení, emailových zpráv, které se s odstupem času podstatně lišily…“.*

Závěry krajského soudu

[54] Krajský soud uvedl (odst. 54), že inspektorát ve svém rozhodnutí vycházel z protokolů o kontrolách včetně jejich příloh (faktury, výkupní lístky), které byly vyhotoveny při kontrolách jak u stěžovatele, tak u dalších pěstitelů a výrobců vína. Stěžovatel měl možnost se se všemi podklady rozhodnutí seznámit a vyjádřit se k nim, a to včetně prohlášení jednotlivých pěstitelů a výrobců vína, která byla přílohou protokolu č. P073-70394/10. Správní orgány vycházely z protokolů o kontrole i sdělení pěstitelů a výrobců vína. Vzniklé nesrovnalosti vysvětlil a zdůvodnil inspektorát na str. 13, 14, 39 a 40 svého rozhodnutí a uvedl, jaké skutečnosti považoval za prokázané. Postup správních orgánů byl zcela v pořádku, když si inspektoři sdělení jednotlivých subjektů ověřovali kontrolou jejich evidence.

Závěry Nejvyššího správního soudu

[56] Nejvyšší správní soud v souladu se závěry krajského soudu konstatoval, že správní orgány skutkový stav zjišťovaly řádně. Námitku, že by kontroly byly provedené pouze u části majitelů registračních čísel vinic uvedených v dokladech, žaloba neobsahovala, tato námitka byla tedy vyhodnocena jako nepřípustná ve smyslu § 104 odst. 4 s. ř. s. Nejvyšší správní soud přesto podotknul, že z obsahu správního spisu je zřejmé, že kontroly proběhly u všech majitelů registračních čísel vinic uvedených v dokladech, přičemž všechny protokoly z těchto kontrol jsou ve spise založeny. Inspektorát výslovně uvedl (s. 40 rozhodnutí), že se ve svém rozhodnutí opřel pouze o zjištění zaznamenaná v citovaných protokolech pořízených s pěstiteli a výrobci. Důvody pro tento krok vysvětlil inspektorát na str. 13 svého rozhodnutí, kde uvedl, že se některé údaje ve sděleních a protokolech lišily. Vyhodnotil proto jako prokázané informace zjištěné kontrolou u jednotlivých subjektů, zdokumentované v protokolech a podložené fakturami a výkupními lístky, které provedl jako důkaz ve správním řízení dne 26. 1. 2011 (protokol o provedení důkazů na č. l. 115 správního spisu). Lze shrnout, že popsaný postup správního orgánu byl v souladu se zákonem a vedl k řádnému objasnění skutkových okolností, které mohly být podkladem pro jeho rozhodnutí ve věci.

Argumentace stěžovatele

[57] K právnímu názoru soudu, že údaje v registru vinic vychází z informací poskytnutých pěstiteli a výrobci vína, a proto je nelze považovat za bezvýhradně správné a pravdivé, odkázal stěžovatel na § 28 odst. 5 zákona o vinohradnictví, ve znění účinném v době údajného spáchání správního deliktu, dle kterého musí být údaje oznamované Ústřednímu kontrolnímu a zkušebnímu ústavu zemědělskému (dále jen „Ústav“) úplné a pravdivé.

Závěry krajského soudu

[58] Krajský soud konstatoval, že údaje v registru vinic vychází z informací poskytnutých pěstiteli a výrobci vína, a proto je nelze považovat za bezvýhradně správné a pravdivé. Poukázal na to, že sám stěžovatel je v nyní projednávané věci sankcionován i za porušení povinnosti oznamovat úplné a pravdivé údaje Ústavu (skutek V.).

Závěry Nejvyššího správního soudu

[59] Nejvyšší správní soud dal za pravdu krajskému soudu. Registr vinic obsahuje údaje, které poskytují sami pěstitelé a výrobci vína v rámci povinností stanovených zákonem o vinohradnictví a prováděcími přepisy, zejména vyhláškou o vinohradnictví. Právní úprava ukládá oznamovat informace úplné a pravdivé, to však automaticky nezaručuje, že všechny informace v registru obsažené skutečně pravdivé jsou. Tuto skutečnost vhodně ilustruje poukaz krajského soudu na to, že sám stěžovatel je za porušení uvedené povinnosti sankcionován.

[60] Žádnou z námitek uvedených v tomto bodě neshledal tedy Nejvyšší správní soud důvodnou.

2. d)

Argumentace stěžovatele

[61] K závěrům krajského soudu (odst. 59-60 rozsudku) ohledně skutku V. (porušení povinnosti oznámit Ústavu úplné a pravdivé informace) stěžovatel namítl, že absentuje jakýkoliv přezkoumatelný právní názor krajského soudu k dané námitce a že závěry soudu jsou zcela v rozporu s právní úpravou účinnou v době údajného spáchání předmětných správních deliktů a dále v rozporu se skutkovým stavem věci. Stěžovatel v tomto bodě vytkl krajskému soudu pochybení ve smyslu § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s.

[62] Dle stěžovatele „*...nelze za řádně identifikovaný skutek považovat skutek časově vymezený ke dni 15. 1. 2010 v návaznosti na vinařský rok 2009/2010, neboť není jasně uvedeno, od kdy do kdy trvá, a to v návaznosti na § 29 odst. 2 zákona o vinohradnictví, ve znění účinném v době údajného spáchání správního deliktu, který každému, kdo ze sklizně vinařského roku vyrábí víno nebo skladuje produkty jiné než víno, ukládá povinnost odevzdat prohlášení o produkci, a to každý rok ke 30. listopadu*“. Stěžovatel namítl, že nemohl ke dni 15. 1. 2010 uvedenou povinnost nesplnit, neboť tato povinnost byla zakotvena až novelou č. 199/2012 Sb., účinnou od 1. 7. 2012, a sice v § 29 odst. 4, podle něhož prohlášení o produkci obsahuje údaje ke dni 31. 12. téhož vinařského roku a podává se do 15. ledna vinařského roku.

Závěry krajského soudu

[63] Krajský soud v napadaném odst. 59 uvedl, že skutková zjištění ohledně skutku V. byla dostatečně popsána v rozhodnutí inspektorátu na str. 25–27, že stěžovatel v průběhu řízení netvrdil, že by došlo k závadě při přenosu dat. Podle krajského soudu inspektorát

prokázal, že stěžovatel ve vinařském roce 2009/2010 zpracoval pro výrobu vína cca o 2 miliony kg vinných hroznů více, než uvedl ve svém prohlášení.

Závěry Nejvyššího správního soudu

[64] Stěžovatel postavil svoji námitku nemožnosti dopustit se správního deliktu na změně právní úpravy, v důsledku které došlo k posunutí termínů pro splnění povinnosti oznámit Ústavu úplné a pravdivé informace z 10. prosince příslušného roku na 15. ledna za rok předešlý. V návaznosti na rok 2009, ke kterému se vztahuje skutek V., měl stěžovatel dle § 29 odst. 2 zákona o vinohradnictví, v tehdy účinném znění, povinnost sestavit prohlášení obsahující údaje k 30. listopadu 2009 a odevzdat je do 10. prosince 2009. Stěžovatel však toto prohlášení odevzdal až 15. ledna 2010 (kopie prohlášení v příloze protokolu o kontrole ze dne 29. 11. 2010, č. P075-70394/10). Nelze vyloučit, že tak učinil proto, že ačkoli tehdejší úprava předepisovala dřívější termín odevzdání prohlášení (do 10. 12. 2009) a dřívější termín uzavření údajů (30. 11. 2009), v hlavičce formuláře prohlášení, který stěžovatel použil, bylo uvedeno: „*Prohlášení se zpracovává ke dni 31. prosince 2009 a musí být doručeno do 15. ledna 2010 na adresu Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský, oddělení registru vinic, Oblekovice 16, 671 81 Znojmo.*“ Když tedy při kontrole dne 29. 11. 2010 správní orgán zjistil porušení povinnosti oznámit Ústavu úplné a pravdivé informace, vztáhl okamžik spáchání ke skutečnému okamžiku odevzdání tohoto prohlášení. Nejvyšší správní soud vyhodnotil, že takový postup odpovídal skutečnému stavu, kdy byl identifikován moment faktického spáchání správního deliktu, tj. okamžik, kdy stěžovatel příslušnému orgánu sdělil neúplné a nepravdivé informace. Není zde až tak podstatné, kdy bylo prohlášení učiněno, nýbrž to, že v každém případě byl stěžovatel povinen uvádět v něm úplné a pravdivé údaje. Právě porušení této povinnosti bylo podstatou a jádrem spáchaného správního deliktu.

Argumentace stěžovatele

[65] K právnímu názoru soudu uvedenému v bodu 60 (ohledně oznámení o zahájení řízení, které nemusí dle soudu obsahovat „precizně formulované skutkové věty, ale takový popis skutku, aby jej nebylo možno zaměnit s jiným“ – pozn. NSS) stěžovatel uvedl, že „*…je v návaznosti na výše uvedené jednoznačné, že výrok i právní názor soudu je nepřezkoumatelný.*“

Závěry krajského soudu

[66] Krajský soud v napadaném odst. 60 uvedl, že oznámení o zahájení řízení nemusí obsahovat „precizně formulované skutkové věty“ jak se domáhal stěžovatel, ale takový popis skutku, aby jej nebylo možné zaměnit s jiným, k čemuž dodal, že oznámení o zahájení správního řízení tento požadavek splňovalo. Předmět řízení byl vymezen dostatečně. Skutek V. byl vymezen obdobím i počty a identifikací nakoupených hroznů. Úpravy konkrétních počtů nakoupených či nahlášených hroznů lze považovat za drobnou úpravu následku jednání, která však rozhodně neměla vliv na totožnost skutku.

Závěry Nejvyššího správního soudu

[67] S ohledem na obecnost formulace uvedené kasační námitky lze odkázat na rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008 - 78, publikovaný pod č. 2162/2011 Sb. NSS, kde tento vyslovil, že „*...míra precizace žalobních bodů do značné míry určuje i to, jaké právní ochrany se žalobci u soudu dostane. Čím je žalobní bod - byť i vyhovující - obecnější, tím obecněji k němu může správní soud přistoupit a posuzovat jej. Není naprosto na místě, aby soud za žalobce spekulativně domýšlel další argumenty či vybíral z reality skutečnosti, které žalobu podporují. Takovým postupem by přestal být nestranným rozhodčím sporu, ale přebíral by funkci žalobcova advokáta.*“ Tyto závěry bylo třeba uplatnit i v souvislosti s nyní rozebíranou kasační námitkou. Zejména při namítání nepřezkoumatelnosti je třeba uvést, v čem nepřezkoumatelnost dle stěžovatele spočívá. Vzhledem k obecnému odkazu na „výše uvedené“ Nejvyšší správní soud proto pouze obecně zhodnotil, že krajský soud v napadaném odst. 60 přezkoumatelně vypořádal námitku ohledně přípustné míry obecnosti označení skutků v oznámení o zahájení řízení. Nejvyšší správní soud ještě podotknul, že obecně, ohledně všech skutků, se totožnou výtkou stěžovatele krajský soud zabýval v odst. 11-13 rozsudku (rekapitulováno v odst. 9 tohoto rozhodnutí), a Nejvyšší správní soud se k ní vyjádřil v odst. 10 tohoto rozhodnutí.

[68] S ohledem na výše uvedené lze konstatovat, že krajský soud všechny své závěry k uvedeným námitkám stěžovatele řádně odůvodnil, jeho rozhodnutí v této části tudíž nelze označit za nepřezkoumatelné. Nejvyšší správní soud tuto skupinu stěžovatelových námitek shledal nedůvodnou.

3.
3. a)

Argumentace stěžovatele

[69] Následně stěžovatel napadl závěry krajského soudu (odst. 70-71 rozsudku) ohledně dalších procesních vad. Stěžovatel zpochybnil konstatování krajského soudu, který uvedl, že správní orgán není povinen všechny důkazy navržené účastníky provést, pokud však některé z nich neprovede, musí v odůvodnění uvést, proč. Stěžovatel namítl, že jakýkoliv přezkoumatelný právní názor soudu k dané námitce absentuje. Stěžovatel doplnil, že k odmítnutí výslechu svědků - pěstitelů namítl, že kontroly u pěstitelů a výrobců byly prováděny koncem roku 2011 a dále pokračovaly i v roce 2012 a tudíž, jelikož neznal jejich obsah, nemohl postavit řádnou právní obranu. S argumentací ke kvalitě prováděných kontrol odkázal stěžovatel na žalobní návrh. Stěžovatel vyslovil přesvědčení, že tím byla porušena jeho základní práva, zejména právo na spravedlivý proces. Stěžovatel v tomto bodě vytkl krajskému soudu pochybení ve smyslu § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s.

Závěry krajského soudu

[70] Krajský soud v odst. 70-71 uvedl, že správní orgán není povinen všechny důkazy navržené účastníky provést, pokud však některé z nich neprovede, musí v odůvodnění rozhodnutí uvést, proč se tak stalo. Inspektorát tak učinil na str. 44 a 45 svého rozhodnutí, kde uvedl, že stěžovatelem navrhované důkazy ve své podstatě nebyly žádnými novými listinnými důkazy, jelikož se jednalo o listiny, které již byly součástí správního spisu nebo

byly známy inspektorátu z jeho úřední činnosti, a proto bylo provádění nadbytečné. Takové odůvodnění označil krajský soud za logicky odůvodněné a dostatečné.

[71] Krajský soud doplnil, že výslech pěstitelů hroznů stěžovatel navrhl až v rámci odvolacího řízení v doplnění odvolání ze dne 16. 11. 2011. Žalovaný tento důkazní návrh odmítl na str. 47 napadeného rozhodnutí s tím, že žalobce měl možnost navrhnout tento důkaz po celou dobu řízení před inspektorátem. Provedení výslechu by bylo dle žalovaného nadbytečné, jelikož všechny podstatné skutečnosti byly zaznamenány v předmětných protokolech o kontrole podepřených relevantními doklady, proti kterým žalobce v průběhu řízení před správním orgánem námitky nevznesl. Žalovaný tedy dle krajského soudu řádně odůvodnil, proč navržené výslechy neprovedl.

Závěry Nejvyššího správního soudu

[72] Nejvyšší správní soud s právním názorem krajského soudu vyjádřil souhlas a podotknul, že tento vychází z ustálené judikatury Ústavního i Nejvyššího správního soudu. Z ní vyplývá, že soud (ani správní orgán) není povinen provést všechny navržené důkazy, avšak musí o vznesených návrzích rozhodnout a – pokud jim nevyhoví – ve svém rozhodnutí vyložit, z jakých důvodů tak učinil (srov. nález Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 61/94 Sb. ÚS, sv. 3, s. 51, obdobně např. nález sp. zn. I. ÚS 549/2000 Sb. ÚS, sv. 22, s. 65, nález sp. zn. II. ÚS 663/2000 Sb. ÚS, sv. 22, s. 19, nález sp. zn. IV. ÚS 67/2000 Sb. ÚS, sv. 21, s. 153; nebo rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 12. 2009, č. j. 1 Afs 77/2009 - 114). Lze říci, že správní orgány přezkoumatelně vyhodnotily, že mají dostatek podkladů pro rozhodnutí, a že ze stěžovatelových návrhů nebylo zřejmé, že by navrhoval prokázání skutečností, které by nebyly jasné. Krajský soud se odmítnutím důkazních návrhů ze strany správních orgánů řádně zabýval ve výše nastíněných odstavcích 70-71, kde přezkoumal odůvodnění, které vyhodnotil jako dostatečné, přičemž tento svůj názor rovněž odůvodnil. S ohledem na výše uvedené je možno shrnout, že rozhodnutí krajského soudu v této části nelze označit za nepřezkoumatelné. Nejvyšší správní soud tedy tuto námitku shledal nedůvodnou.

3. b)

Argumentace stěžovatele

[73] K závěrům krajského soudu (odst. 74-92 rozsudku) v souvislosti s argumentací stěžovatele ohledně použití důkazů získaných v rozporu s právními předpisy, nejednání s osobami oprávněnými za stěžovatele jednat a nezahájení kontrol zákonným způsobem stěžovatel namítl, že absentuje jakýkoliv přezkoumatelný právní názor krajského soudu k dané námitce a závěry soudu jsou zcela v rozporu s právní úpravou účinnou v době údajného spáchání předmětných správních deliktů a dále v rozporu se skutkovým stavem věci. Stěžovatel v tomto bodě vytkl krajskému soudu pochybení ve smyslu § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s.

[74] Stěžovatel namítl, že osoby v postavení asistentky obchodního ředitele, obchodního ředitele a ekonoma nemohly být osobami oprávněnými jednat za kontrolovanou osobu, jelikož ze své pozice neměly žádnou povědomost o sklepním hospodářství –

potravinářském podniku ani přístup k dokladům kontrolované osoby. Kontroly prováděné pracovníky správního orgánu na provozovně tak nebyly dle stěžovatele zahájeny zákonným způsobem ve smyslu § 12 odst. 2 písm. a) zákona o státní kontrole, když nebylo jednáno s osobami, které byly nadány oprávněním za kontrolovanou osobu jednat.

[75] Stěžovatel vyslovil přesvědčení, že „*tyto protokoly nemohly být použity jako podklad k zahájení správního řízení a ani jako důkaz ve správním řízení neboť byly pořízeny v rozporu se zákonem.*“ Ze zákona o státní kontrole dle stěžovatele vyplývá, že oznámení zahájení kontroly předchází vlastnímu zahájení kontroly, resp. je s ním spojeno, neboť by jinak ani kontrolovaná osoba nemohla dostát své povinnosti poskytnout kontrolním pracovníkům potřebnou součinnost.

[76] Přestože bylo přítomnými zaměstnanci kontrolované osoby sděleno pracovníkům kontrolního orgánu, že fyzická osoba, která je oprávněna jednat za kontrolovanou osobu, není přítomna, kontrolní orgán provedl kontrolu za přítomnosti osoby odlišné od takovéto oprávněné fyzické osoby. Pracovníci kontrolního orgánu za daného stavu dále podle stěžovatele nesplnili povinnost dle § 16 zákona o státní kontrole seznámit kontrolovanou osobu s obsahem protokolu a předat jí stejnopis protokolu. Kontrolní orgán stěžovatele ani dodatečně neseznámil s obsahem protokolu a ani protokol nepředložil k podpisu potvrzujícímu jeho převzetí. Naopak s protokolem seznamoval osobu jinou, která neprovozovala daný potravinářský podnik.

[77] Za daného stavu je dle stěžovatele jednoznačné, že kontrolní orgán nepostupoval při uvedených kontrolách řádně ve smyslu zákona o státní kontrole a že kontrolované osobě nepředložil pověření k provedení kontrol. Stěžovatel shrnul, že dle jeho názoru je ze způsobu provedení kontrol jednoznačné, že nebyl zjištěn skutečný stav věci. Zároveň odkázal na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 10. 2005, č. j. 4 As 6/2004 - 100.

Závěry krajského soudu

[78] Krajský soud okolnosti zahájení kontrol velice důkladně rozebral v odst. 74 a násl. rozsudku. Uvedl, že žalovaný se zahájením kontrol zabýval na str. 29 až 34, a rekapituloval skutkové okolnosti vyplývající ze správního spisu. Následně přistoupil k jejich hodnocení. Dle § 12 odst. 2 zákona o státní kontrole jsou kontrolní pracovníci povinni oznámit kontrolované osobě zahájení kontroly a předložit pověření k provedení kontroly. Aby mělo oznámení o zahájení kontroly účinky vedoucí ke splnění povinnosti kontrolního orgánu vyplývající pro něj z § 12 odst. 2 písm. a) zákona o státní kontrole, musí zejména splňovat náležitosti obsahové a dojít do sféry kontrolované osoby. Kontrolovanou osobou (§ 3 odst. 1 zákona o SZPI) byl v daném případě stěžovatel, tedy právnická osoba. K tomu odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 1. 2015, č. j. 3 As 66/2013 - 49, který v související věci potvrdil názory krajského soudu a vyslovil, že ze zákona o státní kontrole a z podstaty a smyslu kontrolní akce nevyplývá, že by kontrolovaná osoba (případně její oprávněný zástupce) musela být na místě kontroly fyzicky přítomná. Opačný výklad by zcela znemožnil provádění kontrol, a to jednoduše tak, že by se statutární orgán kontrolované osoby vyhýbal kontrolám pouhým tvrzením, že se na daném místě nenachází, a tím by zmařil smysl a účel zákona o státní kontrole.

[79] V projednávané věci byly při všech kontrolách přítomny osoby, které vystupovaly jako zaměstnanci nebo zástupci žalobce a které byly schopné jednat s inspektorátem (ve smyslu § 15 a 16 obchodního zákoníku, ve znění účinném v předmětném období, který byl přiměřeně užit s ohledem na absenci norem veřejného práva). Kontrolní pracovníci neměli žádné pochybnosti o oprávnění takovýchto osob vystupovat za žalobce, nebylo tedy potřeba, aby podrobně zkoumali oprávnění těchto osob. Podstatné tedy bylo, že při kontrolách byla přítomna osoba, která byla způsobilá poskytnout inspektorům součinnost. Následně se o kontrole vždy dozvěděla i kontrolovaná osoba prostřednictvím svého zástupce. Pokud žádná kompetentní osoba nebyla přítomna, inspektoři kontrolu nevykonali.

[80] Krajský soud označil za nepochybné, že Ing. Pavel Pastorek (ředitel a místopředseda představenstva stěžovatele) byl osobou, které bylo jako statutárnímu orgánu stěžovatele možno oznámit zahájení kontroly. Tak se tomu stalo telefonicky při kontrole dne 7. 10. 2010 a osobně při kontrolách dne 11. 10. 2010, 10. 11. 2010 a 29. 11. 2010. I v případech, kdy nebyl přítomen, mohli za žalobce jednat ve smyslu § 15 a 16 obchodního zákoníku např. obchodní ředitel Mgr. Lukáš, sklepmistr Ing. K. atd.

[81] Krajský soud připomněl, že některé kontroly a opatření při nich uložená byla předmětem přezkumu u tamějšího soudu již v minulosti, včetně okolností jejich zahájení. Okolnostmi kontroly ze dne 19. 11. 2010 se zabýval krajský soud ve věci vedené pod sp. zn. 29 A 128/2010 a Nejvyšší správní soud pod sp. zn. 3 As 64/2013. Soudy konstatovaly, že pro samotný osud procesu bylo rozhodné, že se předmětné písemnosti dostaly do sféry kontrolované osoby a ta se s jejich obsahem nepochybně seznámila. V procesu kontroly soudy neshledaly žádné pochybení inspektorátu a krajský soud dodal, že neměl důvod se od tohoto závěru odchýlit.

[82] V rozsudku ze dne 27. 11. 2013, č. j. 1 As 75/2013 - 69 (jímž byl potvrzen rozsudek krajského soudu ze dne 18. 6. 2013, č. j. 29 A 43/2011 - 97), který se týkal kontroly provedené u žalobce dne 2. 12. 2010, Nejvyšší správní soud konstatoval, že při poskytnutí základních úkonů součinnosti - předložení vinařské evidence a umožnění vstupu do skladových a výrobních prostor, nikoliv pomoc při hledání či poskytnutí odborného vyjádření - nebyl důvod pochybovat, že Mgr. Lukáš, obchodní ředitel a člen představenstva žalobce, mohl poskytnout inspektorům součinnost.

[83] Rovněž postup při kontrole dne 29. 11. 2010 byl shledán bezvadným jak krajským soudem (sp. zn. 29 A 14/2011), tak Nejvyšším správním soudem v rozsudku ze dne 7. 1. 2015, č. j. 3 As 66/2013 - 49, který konstatoval, že přítomnost generálního ředitele Mgr. Lukáše na místě kontroly vylučuje i pouhé teoretické pochybnosti o dopadu jednání kontrolního orgánu na chráněná práva a zájmy žalobce.

[84] Skutečnost, že žalobce udělil plnou moc k jednání v řízení se Státní zemědělskou a potravinářskou inspekcí advokátovi JUDr. Kratochvílovi, na věci nemohla nic změnit, neboť plná moc nezbavuje zmocnitele možnosti, aby svým jménem jednal sám. V této souvislosti krajský soud opět poukázal na zájem na efektivitě kontroly, který by byl

zmařen, pokud by byla vyžadována fyzická přítomnost zmocněnce při kontrole. Totéž dle krajského soudu platí i o námitce, že by měla být kontrola avizována dopředu.

[85] Krajský soud shrnul, že zahájení kontrol byla řádně oznámena způsobilým osobám, kontroly proběhly bez porušení práv žalobce a o jejich výsledcích byly zákonným způsobem vyhotoveny protokoly.

Závěry Nejvyššího správního soudu

[86] Nejvyšší správní soud shledal, že se krajský soud okolnostmi zahájení kontrol zabýval velmi detailně a dospěl k závěrům, s nimiž se zdejší soud ztotožnil. Je třeba zdůraznit, že o stejných skutkových otázkách Nejvyšší správní soud již rozhodoval ve vztahu k některým kontrolám nyní stěžovatelem napadaným. Z těchto rozhodnutí, z nynějšího rozboru krajského soudu i z rozsáhlé spisové dokumentace vyplývá, že všechny kontroly byly řádně zahájeny i provedeny.

[87] Jak uvedl krajský soud, právní předpisy veřejného práva nestanovují pravidlo o účinnosti právního úkonu ze strany kontrolního pracovníka vůči žalobci dle § 12 odst. 2 písm. a) zákona o státní kontrole, bylo tedy nezbytné přiměřeně využít norem soukromého práva, které tuto otázku řeší. Dle § 243 odst. 3 zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění účinném do 31. 12. 2010 (dále též jen „obchodní zákoník"), jedná za představenstvo družstva, jakožto statutární orgán, předseda nebo místopředseda, nevyplývá-li ze stanov něco jiného. Dle § 15 odst. 1 obchodního zákoníku platí, že kdo byl při provozování podniku pověřen určitou činností, je zmocněn ke všem úkonům, k nimž při této činnosti obvykle dochází. Dle § 16 obchodního zákoníku podnikatele zavazuje i jednání jiné osoby v jeho provozovně, nemohla-li třetí osoba vědět, že jednající osoba k tomu není oprávněna. Osoby v postavení asistentky obchodního ředitele, obchodního ředitele a ekonoma byly osobami oprávněnými za kontrolovanou osobu jednat s kontrolními pracovníky, neboť byly osobami vystupujícími jako zaměstnanci nebo zástupci žalobce, a jako takové byly schopny jednat s inspektorátem. Obdobně se Nejvyšší správní soud vyjádřil v přecházející věci v rozsudku ze dne 27. 11. 2013, č. j. 1 As 75/2013 – 69, kde konstatoval, že při poskytnutí základních úkonů součinnosti - předložení vinařské evidence a umožnění vstupu do skladových a výrobních prostor, nikoliv pomoc při hledání či poskytnutí odborného vyjádření - není důvod pochybovat, že obchodní ředitel a člen představenstva měl kompetenci poskytnout inspektorům součinnost, i když neměl oprávnění vést pobočku. Tyto závěry jsou aplikovatelné i v nynějším případě.

[88] Námitku stěžovatele, že „*tyto protokoly nemohly být použity jako podklad k zahájení správního řízení a ani jako důkaz ve správním řízení neboť byly pořízeny v rozporu se zákonem*", shledal Nejvyšší správní soud nejednoznačnou, neboť z ní jasně nevyplývá, jaké protokoly měl stěžovatel na mysli. S ohledem na to, že stěžovatel v nyní rozebírané skupině kasačních námitek napadal rozsudek krajského soudu v odst. 74-92 a jediné protokoly tam zmíněné byly protokoly o kontrolách provedených u stěžovatele i u výrobců a pěstitelů, na jejichž základě bylo zahájeno správní řízení, lze předpokládat, že měl stěžovatel na mysli tyto. Přesto je třeba tuto námitku vyhodnotit jako příliš obecnou (k tomu rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008 - 78, publikovaný pod č. 2162/2011 Sb. NSS, detailněji rozebrán výše v

odst. 66 tohoto rozhodnutí). Na této úrovni obecnosti Nejvyšší správní soud pouze konstatoval, že všechny předmětné protokoly byly vyhotoveny zákonným způsobem, a mohly sloužit jako podklad pro zahájení správního řízení.

[89] Z citovaných protokolů o kontrolách u stěžovatele i pěstitelů a výrobců vyplynulo, že při všech kontrolách byly přítomny osoby, které byly ve výše uvedeném smyslu oprávněny jednat s kontrolními pracovníky a schopny poskytnout inspektorům součinnost. Kontrolovaná osoba se prostřednictvím svého zástupce vždy o kontrole následně dozvěděla. Pokud žádná kompetentní osoba nebyla přítomna, inspektoři kontrolu nevykonali. V této souvislosti lze odkázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 8. 2005, č. j. 2 As 43/2004 - 51 (publ. pod č. 719/2005 Sb. NSS), dle kterého *„[s]kutečná kontrola má totiž význam a smysl pouze tehdy, pokud se minimalizuje riziko manipulace s objektem kontroly. Trvání na osobní účasti kontrolované osoby ve všech případech by proto mohlo vést k tomu, že by prováděná kontrola nesplnila svoji zamýšlenou funkci.“*

[90] K námitce nepředložení pověření k provedení kontrol Nejvyšší správní soud vyslovil, že tato nebyla obsahem žaloby, vyhodnotil ji tedy jako nepřípustnou ve smyslu § 104 odst. 4 s. ř. s.

[91] Lze shrnout, že kontroly u stěžovatele i pěstitelů a výrobců byly provedeny řádně, skutkový stav byl náležitě zjištěn, a protokoly z těchto kontrol mohly sloužit jako podklad pro zahájení správního řízení. Krajský soud se s okolnostmi zahájení i provedení kontrol podrobně a řádně vypořádal.

3. c)

Argumentace stěžovatele

[92] K závěrům krajského soudu (odst. 96-104 rozsudku) ohledně stěžovatelem namítané nepřezkoumatelnosti výroku o pokutě stěžovatel namítl, že v daném případě chybí řádné zdůvodnění postupu správního orgánu, a uvedl, že hodnocení povahy protiprávního jednání musí rozlišovat zvažované okolnosti na přitěžující a polehčující. Uvede-li správní orgán, že k nějaké okolnosti přihlédl, aniž by sdělil, jakou hodnotu jí přiřadil, stává se takové tvrzení neurčitým, a v důsledku toho i nepřezkoumatelným. Stěžovatel v tomto bodě vytkl krajskému soudu pochybení ve smyslu § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s.

Závěry krajského soudu

[93] Krajský soud vyslovil, že ukládání pokut za správní delikty se děje ve sféře volného správního uvážení. Podrobit volné správní uvážení soudnímu přezkoumání lze dle § 78 odst. 1 s. ř. s. jen potud, překročil-li správní orgán zákonem stanovené meze tohoto uvážení, nebo správní orgán volné uvážení zneužil. Soud tedy posuzoval, zda rozhodnutí správních orgánů nevybočila z mezí stanovených zákonem, a dospěl k závěru, že nikoli. Uvedl, že z rozhodnutí správních orgánů byla zřejmá poctivá snaha o individualizaci pokuty a o její řádné zdůvodnění. Správní orgány se zabývaly závažností správních deliktů na základě kritérií obsažených v § 40 odst. 2 zákona o vinohradnictví, kterými jsou způsob spáchání, následky a okolnosti, za nichž byl správní delikt spáchán. V

důvodech rozhodnutí podrobně vyložily, jaká konkrétní kritéria byla vzata v úvahu a jaký mají vliv na význam deliktu (přitěžující a polehčující okolnosti) a obsáhle se věnovaly i majetkovým poměrům stěžovatele (viz str. 45–49 rozhodnutí inspektorátu a str. 39–46 a 53–56 napadeného rozhodnutí žalovaného). Soud shrnul, že neměl důvod vytýkat správním orgánům nedostatky v užití správního uvážení.

Závěry Nejvyššího správního soudu

[94] Nejvyšší správní soud se ztotožnil s názorem krajského soudu. Obě rozhodnutí správních orgánů se postupu vedoucímu k výroku o pokutě velmi obsáhle a precizně věnovala v odůvodnění. Z těchto je zřejmé, že bylo přihlédnuto ke všem zákonným kritériím uvedeným v § 40 odst. 2 zákona o vinohradnictví. Byly vzaty v úvahu způsob spáchání, následky i okolnosti, za nichž byly správní delikty spáchány, jakož i majetkové poměry stěžovatele, včetně zvážení důsledků uložení pokuty. Meze správního uvážení nebyly překročeny. Krajský soud v posledně napadené části svého rozsudku (odst. 96-104 rozsudku) předmětné pasáže rozhodnutí správních orgánů podrobně rozebral a své závěry řádně odůvodnil. Posouzení stěžovatelovy námitky ohledně nepřezkoumatelnosti odůvodnění výroku o pokutě krajským soudem tak Nejvyšší správní soud vyhodnotil jako důkladné, řádné a přezkoumatelné. Uvedenou stěžovatelovu námitku shledal Nejvyšší správní soud nedůvodnou.

III. Závěr a náklady řízení

[95] Nejvyšší správní soud ze všech shora uvedených důvodů dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s. zamítl. Ve věci rozhodl v souladu s § 109 odst. 2 s. ř. s., podle něhož rozhoduje Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti zpravidla bez jednání, když neshledal důvody pro jeho nařízení.

[96] Zároveň bylo rozhodnuto o nákladech tohoto řízení, a to podle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel ve věci neměl úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalované v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly, proto jí soud náhradu nákladů řízení nepřiznal (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 31. 3. 2015, č. j. 7 Afs 11/2014 - 47, č. 3228/2015 Sb. NSS).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. února 2017

JUDr. Karel Šimka
předseda senátu